

Čís. 17139.

Náklady vzniklé »vymáháním« nároku (§ 216, posled. odst., ex. ř.) jsou jen útraty spojené se zažalováním určitého nároku a vedením sporu o něm po případě náklady exekucí vedených podle exekučního titulu, vydaného v onom sporu. Takovými náklady nejsou útraty opozičního sporu přisouzené vymáhajícímu věřiteli proti povinnému a nelze je přikázati v témže pořadí s jistinou, nýbrž jen v mezích jistoty pro vedlejší závazky, byla-li i pro ně zřízena.

(Rozh. ze dne 14. prosince 1938, R II 491/38.)

Exekuční soud rozvrhuje nejvyšší podání, za něž byly při exekuční dražbě vydraženy nemovitosti zapsané ve vložkách č. 273, 1034 pozemkové knihy M., přikázal vymáhající hypotekární věřitelce Občanské záložně ve V. v pořadí jistoty jejích pohledávek 50.000 Kč a 35.000 Kč s přísl., též 9.716 Kč 40 h jako pravoplatně jí přisouzených útrat opozičního sporu (§ 35 ex. ř.), vedeného proti povinnému pod C 649/33. Rekursní soud jí na recurs zadního knihovního věřitele Dr. D. nepřikázal nic na uvedené útraty.

Nejvyšší soud uložil rekursnímu soudu, aby o rekursu znovu rozhodl, dbaje přihlášky uvedené hypotekární věřitelky potud, pokud žádala přiznání oněch útrat v mezích jistoty pro vedlejší závazky, a uvedl v otázce, o níž tu jde v

důvodech:

Dovolací stěžovatelka napadá usnesení rekursního soudu jednak z formálního důvodu proto, že zástavní věřitel Dr. D. neměl podle § 234 ex. ř. vůbec oprávnění k rekursu, když proti pohledávkám přihlášeným vymáhající věřitelkou, jso přítomen při rozvrhovém roku, nepodal odpor, jednak z věcného důvodu proto, že rekursní soud pochybil, odepřel-li vymáhající věřitelce přiznati 9.716 Kč 40 h jako útraty opozičního sporu, vedeného dlužníkem proti vymáhající věřitelce.

Názor dovolacího rekursu v prvním směru nelze schváliti, neboť věřitel Dr. D. byl oprávněn k rekursu, třebaš při rozvrhovém roku nepodal odpor, neboť v rekursu vytýkal porušení zákonných zásad o rozvrhu, uvedených v § 216 ex. ř., a takové porušení by tu zajisté bylo, kdyby vymáhající věřitelce byly neprávem přisouzeny soudně určené náklady na rozepři, ač by »nevznikly vymáháním některého z nároků« v § 216, odst. 4, ex. ř. uvedených. Rekursní soud proto správně vyřídil věcně recurs Dr. D-a a není formální námitka dovolací stěžovatelky oprávněna. Je tudíž v mezích dovolacího rekursu věcně přezkoumati ještě otázku, zda náklady 9.716 Kč 40 h, vzniklé v opozičním sporu vedeném povinným proti vymáhající věřitelce u okresního soudu ve V. o neúčinnost

a neplatnost pohledávek vymáhající věřitelky jest pokládati za náklady, které vznikly vymáháním pohledávek 50.000 Kč a 35.000 Kč, příkázaných vymáhající věřitelce.

Jak bylo vysloveno v rozhodnutí bývalého nejvyššího soudu vídeňského Gl. U. n. ř. č. 5143, nelze ustanovení § 216, odst. 4, ex. ř. vykládati rozšiřujícím způsobem, ježto je předpis ten v úzkém vztahu k § 16 knih. zák., a přičil by se proto rozšiřující výklad zásadě bezpečnosti reálního úvěru.

Při přesném výkladu jsou náklady vzniklémi »vymáháním« nároku jen útraty spojené se zažalováním určitého nároku a vedením sporu o něj po případě exekucí vedené podle exekučního titulu vydaného v tomto sporu, nikoliv však náklady opozičního sporu, vzniklého teprve za exekučního řízení. Nejsou proto uvedené náklady opozičního sporu ani exekučními útratami a nebylo je tudíž možno přikázati podle § 216, odst. 4, c. ř. s. v pořadí jistiny příkázaných pohledávek. (Další důvody se netýkají otázky v právní větě vytčené.)

Čís. 17140.

Fiduciář není oprávněn se jměním stíženým fideikomisární substitucí ve prospěch několika substitutů nakládati ve prospěch jednoho z nich bez souhlasu ostatních substitutů.

K žalobě jednoho z několika substitutů, v jehož prospěch se dispo- sice substitučním jměním stala, na (knihovni) převod substitučního statku je pasivně oprávněn jen fiduciář spolu s ostatními substituty, ledaže by žalující substitut dokázal předložením příslušného prohlášení, že se ostatní substituti vzdali svého nároku.

(Rozh. ze dne 14. prosince 1938, Rv II 353/38.)

Žalobu, kterou se žalobkyně domáhala, aby byla žalovaná, jejíž vlastnické právo k nemovitostem zapsaným ve vložce čís. 411 poz. knihy S. bylo omezeno substitučním právem ve prospěch žalobkyně a její sestry Ludmily Š., uznána povinnou trpěti, aby bylo v uvedené vložce vloženo vlastnické právo pro žalobkyni, soud prvního st. l. i c. zamítl. Důvody: Podle knihovního stavu je žalovaná vlastníci uvedených nemovitostí a její vlastnictví jest omezeno substitucí ve prospěch žalobkyně a Ludmily Š. Není proto žalovaná podle § 613 obč. zák. oprávněna nakládati s podstatou svého jmění. To může činiti jen společně s fideikomisárním substitutem, t. j. v souzené věci s Ludmilou Š. Jako nelze vésti exekuci vnuceným zřízením práva zástavního a vnucenou dražbou na nemovitost stíženou substitucí, tak nelze ani právo vlastnické převésti na jinou osobu, dokud substituce ještě trvá. Nebyl by tudíž rozsudek, kdyby žalovaná i žalobní nárok uznala, vykonatelný (§ 7 ex. ř.). Žalobkyně měla předložiti alespoň listinu způ-